

PLAN
AMELYORASYON
SIKILASYON
ANO FISKAL FEDERAL
2024-28

REZIME EGZEKITIF

ES.1 ENTWODIKSYON

Plan investisman kapital pou transpò sou senk an Òganizasyon Planifikasyon Rejyon Metwopolitèn (MPO: Metropolitan Planning Organization) Rejyon Boston nan, Pwogram Amelyorasyon Tranpò (TIP: Transportation Improvement Program) ane fiskal federal (Federal Fiscal Years, FFY) 2024-28 yo, se pwogram investisman akoutèm pou sistèm transpò rejyon an. TIP ki oryante pa vizyon, bi ak objektif MPO Rejyon Boston nan, priyoreze investisman ki prezève sistèm transpò nan yon bon eta repare, bay transpò ki an sekirite pou tout mwayen transpò, amelyore vivabilite, fè pwomosyon ekite ak dirabilite, epi amelyore mobilite nan tout rejyon an. Investisman sa yo finanse gwo rekonstriksyon otowout, wout prensipal ak amelyorasyon entèseksyon yo, mentnans ak ekspansyon sistèm transpò piblik la, konstriksyon wout bisiklèt, amelyorasyon ak rekonstriksyon enfrastruktir pou gwo otowout ak rekonstriksyon.

MPO Rejyon Boston lan oryante pa yon konsèy 22 manm ki gen reprezantan ajans eta, òganizasyon rejyonal, ak minisipalite yo. Jiridiksyon li yo elaji soti a peprè nan nò Boston rive nan Ipswich, nan sid rive Marshfield, ak nan lwès rive nan Interstate 495 lan. Chak ane, MPO a jere yon pwosesis pou deside kijan pou depanse fon transpò federal yo pou pwojè kapital yo. Staf Planifikasyon Santral (Central Transportation Planning Staff, CTPS) la, ki se staf MPO a, jere pwosesis devlopman TIP a.

Staf MPO a kowòdone evalyasyon demand finansman pou pwojè yo, pwopoze pwogramasyon pwojè aktyèl ak nouvo pwojè ki baze sou nivo finansman antisipe, sipòte konsèy MPO a pou devlope yon bouyon dokiman TIP, epi fasilite yon revizyon piblik bouyon an anvan konsèy MPO a apwouve dokiman final la.

ES.2 ENVESTISMAN TIP POU ANE FISKAL 2024-28 YO

Pwogram konplè TIP a disponib nan Chapit 3 dokiman sa e li sou entènèt nan bostonmpo.org/tip. Tablo TIP a bay detay sou fason finansman yo alwe bay chak pwojè ki pwograme ak pwogram investisman kapital yo. Tablo sa yo òganize pa ane fiskal federal epi yo gwoupe pa pwogram otowout ak transpò an komen.

ES.2.1 PWOGRAM OTOWOUT

Pwogram Otowout nan TIP a finanse pwojè transpò priyorite Depatman Transpò Massachusetts (Massachusetts Department of Transportation, MassDOT) avanse yo ak vil nan rejyon Boston yo. Pogram nan dedye prensipalman pou prezève epi modènize rezo wout ki egziste a lè l rekonstui wout ateryèl yo, repave otowout yo, epi ranplase pon yo.

Nan Massachusetts, finansman Èd Federal Pwogram Otowout la distribye pa MassDOT, ki alwe finansman pou pèman Nòt Antisipasyon Sibvansyon (Grant Anticipation Notes, GAN), divès pwogram nan tout eta a, ak Sib Rejyonal pou MPO eta yo. Nan TIP Ane Fiskal Federal 2024–28 lan, pwogram wout, pon ak wout pou bisiklèt ak pyeton yo bay yon total apeprè 2.4 milya dola pou finanse rejyon Boston nan. Finansman Sib Rejyonal yo prevwa nan MPO a ka pwograme pou pwojè ki nan diskresyon chak MPO, byenke MassDOT gen diskresyon pou pwopoze pwojè li rekòmande pou pwogram tout eta a, tankou sa ki lye ak reparasyon pon ak mentnans otowout ant eta a.

ES.2.2 PWOGRAM TRANSPÒ

Pwogram Tranpò TIP a bay finansman pou pwojè ak pwogram ki abòde bezwen kapital ke twa otorite transpò nan rejyon an bay priyorite; Otorite Transpò Massachusetts Bay (MBTA: Massachusetts Bay Transportation Authority), Otorite Tranpò Cape Ann (CATA: Cape Ann Transportation Authority), ak Otorite Transpò Rejyonal MetroWest (MWR-TA: MetroWest Regional Transit Authority). Pwogram Transpò a dedye plis pou reyalize epi konsève yon eta an bon eta pou tout atou nan sistèm transpò a.

TIP Ane Fiskal Federal 2024–28 la genyen ladan l 4.05 milya dola investisman nan transpò piblik k ap sipòte eta bon reparasyon an, modènize sistèm sikilasyon an epi ogmante aksè pou transpò piblik. Anplis, apati ane fiskal federal 2025 lan, MPO a ap alwe 6.5 milyon dola nan fon Sib Rejyonal anyèl li yo pou nouvo pwogram investisman nan Modènizasyon Sistèm Transpò li an. Pwogram sa gen objektif pou apiye investisman ki fèt atravè Pwogram Transpò an Komen an lè l itilize yon pòsyon nan Pwogram Otowout la pou reponn ak bezwen pwojè transpò an komen ki pa atenn nan rejyon an. MPO a te deja kòmanse finanse pwojè ki separe atravè pwogram sa anvan Ane Fiskal Federal 2025 lan, ki baze sou yon finansman anplis ki disponib nan Ane Fiskal Federal 2024 lan jan sa detaye anba la.

ES.3 DETAY SOU PWOGRAM SIB REJYONAL YO

Pandan Ane Fiskal Federal 2024-28 lan, MPO Rejyon Boston nan prevwa finanse 58 pwojè ak pwogram ak fon Sib Rejyonal li a. Antou, yo te ajoute 21 nouvo pwojè nan pwogram Sib Rejyonal MPO pandan sik TIP sa. Detay sou pwojè sa yo disponib nan Tablo ES-1.

Tablo ES-1

Nouvo pwòjè Sib Rejyonal yo finansman nan 2024–28 FFYs TIP

Non Pwòjè a	Minisipalite (Defansè)	Pwogram Envestisman MPO	Ane fiskal federal finansman yo	Lajan sib rejyonal ki pwograme nan ane fiskal federal 2024-28
Malden—Espas vè nan pwen Pond Brook	Malden	Koneksyon rezo bisiklèt ak pyeton	2027	\$4,858,127
Natick—Ekstansyon santye ray tren Co-chituate, soti nan estasyon MBTA rive nan Mechanic Street	Natick	Koneksyon rezo bisiklèt ak pyeton	2028	\$7,760,451
Westwood—Norwood—Rekonstriksyon Canton Street rive nan University Drive, ki enkli reparasyon N-25-032=W-31-018	Westwood	Finisyon ri	2027	\$22,094,875
Boston—Konsèvasyon pon, B-16-066 (38D), Cambridge Street sou MBTA	Boston	Finisyon ri	2026	\$16,632,000
Wakefield—Rekonstriksyon konplè ri prensipal anba lavil	Wakefield	Finisyon ri	2028	\$16,581,200
Ekspansyon sèvis Mikwo-Tranzit Catch-Connect MWRTA Faz II	MWRTA	Koneksyon kominotè	2024–26	\$380,477
Lynn—Priorite siyalizasyon Koridò Broad Street	Lynn	Koneksyon kominotè	2024	\$297,800
Paking Bisiklèt Medford – Etaj 1	Medford	Koneksyon kominotè	2024	\$29,600
Ekspansyon Velo Medford	Medford	Koneksyon kominotè	2024	\$118,643
Pwogram bisiklèt nan lekòl piblik Canton	Canton	Koneksyon kominotè	2024	\$22,500
Sant sipò bisiklèt Canton	Canton	Koneksyon kominotè	2024	\$10,000
Adopsyon Bluebike elektrik Boston	Boston	Koneksyon kominotè	2024	\$1,020,000
Adopsyon Bluebike elektrik Cambridge	Cambridge	Koneksyon kominotè	2024	\$352,575
Sistèm jesyon paking Acton	Acton	Koneksyon kominotè	2024	\$15,000
Rezèv pou reparasyon nan bon eta velo pataj	CTPS	Koneksyon kominotè	2025-28	\$6,000,000

Non Pwojè a	Minisipalite (Defansè)	Pwogram Envestisman MPO	Ane fiskal federal finansman yo	Lajan sib rejyonal ki pwograme nan ane fiskal federal 2024-28
Everett—Amelyorasyon miltimodal ak sekirite sible sou Route 16	MassDOT	Amelyorasyon entèseksyon	2027	\$5,246,920
Chelsea—Amelyorasyon sekirite sible ak travay ki lye yo sou Broadway, soti Williams Street rive City Hall Avenue	MassDOT	Amelyorasyon entèseksyon	2025	\$12,872,911
Amelyorasyon aksè nan estasyon Jackson Square	MBTA	Modènizasyon sikilasyon	2024-25	\$26,250,000
Eleman aksyon alavans pou transfòmasyon chemendfè	MBTA	Modènizasyon transpò piblik	2024	\$14,000,000
Faz II vwa pou bis Columbus Ave	MBTA	Modènizasyon transpò piblik	2024	\$11,750,000
Pwojè pilòt èd pou konsepsyon	CTPS	Pwojè pilòt èd pou konsepsyon	2025	\$4,000,000
Total	N/A	N/A	N/A	\$150,293,079

Nòt: Montan finansman ki nan tablo a genyen ladan l fon federal ak fon ki pa federal, ki enkli fon ki koresponn yo.

CTPS = Central Transportation Planning Organization (Òganizasyon Planifikasyon Transpò Santral) FFY = federal fiscal year (ane fiskal federal). MPO = metropolitan planning organization (òganizasyon planifikasyon metwopolitèn). MWRTA = MetroWest Regional transit authority (Otorite Rejyonal Transpò an Komen). N/A = not applicable (pa aplikab). TIP= Transportation Improvement Program (Pwogram Amelyorasyon Transpò).

Sous: MPO Rejyon Boston.

Lwa sou Enfrastrikti Bipati (Bipartisan Infrastructure Law, BIL) la, ki te ratifye an lwa nan dat 15 novanm 2021, se otorizasyon finansman federal sou senk pou pwojè ak pwogram transpò, k ap ranplase Lwa sou Transpò, Repare Sifas Amerik la (Fixing America's Surface Transportation, FAST) antanke lejislasyon prensipal k ap règlemante pwosesis TIP a. BIL la te ogmante kantite finansman Sib Rejyonal ki disponib pou MPO Rejyon Boston lan pou devlopman TIP ane fiskal federal 2024–28 de apeprè 20 pousan pa rapò ak nivo finansman TIP sou Lwa FAST la, kote dènye a se te TIP ane fiskal federal 2022–26 la.

Majorite finansman ki disponib pou alokasyon MPO a pandan sik TIP ane fiskal federal 2024–28 la te nan senkyèm ane ak ane final TIP ane fiskal federal 2028 la. Men, chanjman nan preparasyon pwojè pou kèk pwojè te kreye finansman anplis nan ane anvan TIP a, ane fiskal federal 2024 ak 2025 yo, ak nan ane fiskal federal 2027. Sipli sa yo te motive pa reta pwogramasyon pou plizyè pwojè MPO a te deja finanse. Dinamik sa te mennen nan yon finansman anplis ki

depase 66.5 milyon dola nan ane fiskal federal 2024 ak 2025 yo epi ki bay yon total disponiblite finansman 202 milyon dola sou tout ane TIP yo.

MPO a pa t gen okenn pwojè Sib Rejyonal ki finanse aktyèlman ki ta ka akselere pou itilize fon sa yo, alò MPO a te travay ak MassDOT ak MTBA a pou idantifye pwojè ki ta ka finanse nan ane fiskal sa yo. Ansanm, MassDOT ak MBTA te pote plis pase yon douzèn pwojè bay MPO a pou konsiderasyon, kote MPO a te chwazi kat pwojè pami yo pou finansman nan ane fiskal federal 2024 ak 2025:

- Faz II vwa pou bis Columbus Avenue
- Eleman aksyon alavans pou transfòmasyon chemendfè
- Amelyorasyon aksè nan estasyon Jackson Square
- Chelsea—Amelyorasyon sekirite sible ak travay ki lye yo sou Broadway, soti Williams Street rive City Hall Avenue

MPO te chwazi de pwojè MassDOT pou finansman nan ane fiskal federal 2027:

- Everett—Amelyorasyon miltimodal ak sekirite sible sou Route 16
- Boston—Pon ranplasman B-16-365-Storrow Drive sou Bowker Ramps

Pwojè sa yo pa t evalye fòmèlman dapre kritè seleksyon pwojè MPO a anvan MPO a te pran desizyon finansman yo, akòz anplwaye MPO yo pa t gen ase tan pou evalye pwojè yo anvan dat final pou MPO a pran desizyon an. Malgre yo pa t gen nòt, pwojè yo ale jeneralman nan menm sans ak anpil nan objektif MPO yo, ki enkli amelyorasyon sekirite ak aksè pou bisiklèt ak pyeton, epi ogmante aksè epi konsève yon eta bon reparasyon pou sistèm transpò an komen rejyon an ak wout ki enpòtan yo. Enfòmasyon sou nòt yo ap antre pou pwojè sa yo lè yo disponib.

MPO a te pran plizyè lòt desizyon kle nan redaksyon Pwogram Sib Rejyonal ane fiskal federal 2024–28 la, ki enkli sa ki annapre yo:

- MPO a te entwodui yon eleman pou liy Rezèv Sipò Velo Pataj pou finanse reparasyon kapital ak pwojè amelyorasyon pou inisyativ Velo Pataj yo nan rejyon an apati ane fiskal federal 2025. Pwojè a finanse a 1 milyon dola pa ane nan ane fiskal federal 2025 ak 2026 ak 2 milyon pa ane nan ane fiskal federal 2027 ak 2028.
- Nan ane fiskal federal 2025 lan, MPO a te atribye 4 milyon dola pou finanse yon inisyativ pilòt ki ta bay sipò finansman pou kominote yo konsevwa pwojè yo epi ofri resous adisyonèl bay kominote yo pi bonè nan sik de vi yon pwojè.
- Montan Pwojè 607981 ki pwograme, Somerville—Konstriksyon McGrath Boulevard, nan ane fiskal federal 2027 la te ogmante a 15 milyon dola pou akselere delè pwojè a.

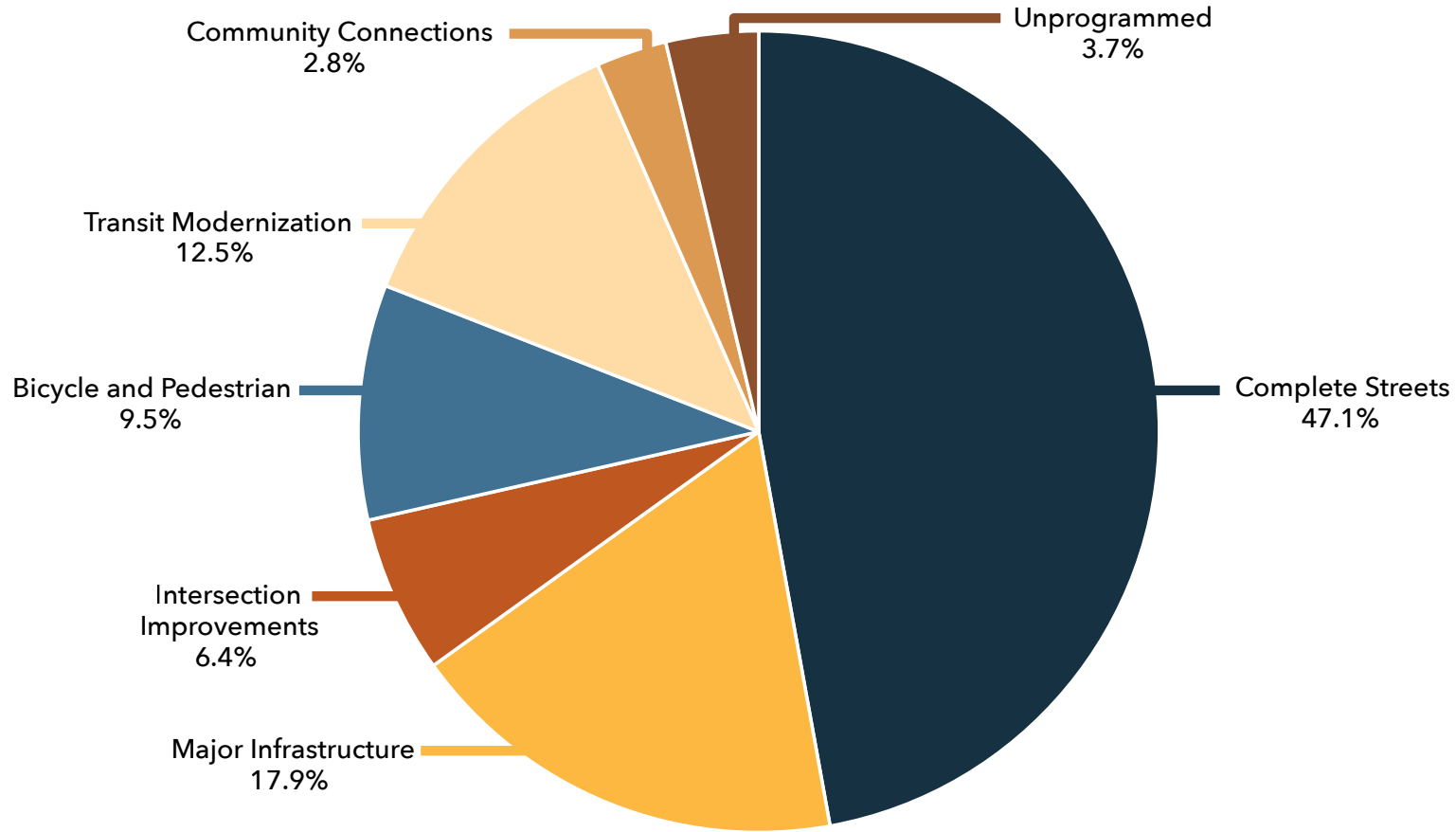
- Yo te retire kontribisyon 6.4 milyon dola MPO a nan Pwojè Amelyorasyon Estasyon Forest Hills la nan ane fiskal federal 2024 akòz mank disponiblite finansman nan men lòt kontribitè yo.

Imaj ES-1 an montre kijan finansman Sib Rejyonal pou Ane Fiskal Federal 2024–28 la distribye atravè pwogram envestisman MPO a. Jan tablo a montre l, Pwogram Sib Rejyonal MPO Rejyon Boston nan devwe prensipalman pou fasilite mobilite ak sekirite pou tout mwayen transpò yo atravè gwo envestisman nan pwojè finisyon ri yo. Yon gwo pòsyon nan finansman MPO a sipòte modènizasyon wout rejyonal kle ak enfrastrikti transpò atravè envestisman nan Gwo pwojè Modènizasyon Enfrastrikti ak Transpò an Komen yo. MPO a te chwazi kite apeprè 31.9 milyon dola san pwograme tou, prefere kenbe fon sa yo pou itilizasyon nan sik TIP alavni yo pou sipòte yon pwogram jeneral ki pi fleksib nan ane fiskal k ap vini yo.

Imaj ES-1

Finansman Sib Rejyonal TIP Ane Fiskal Federal 2024-28 yo pa Pwogram Envestisman MPO

FFY = federal fiscal year (ane fiskal federal). MPO = metropolitan planning organization (òganizasyon planifikasyon metwopolitèn). TIP= Transportation Improvement Program (Pwogram Amelyorasyon Transpò).

Sous: MPO Rejyon Boston.

Anplis distribisyon finansman atravè pwogram investisman MPO ki site anwo yo, Tablo ES-2 an detaye kantite pwojè ak alokasyon finansman atravè chak pwogram nan TIP ane fiskal federal 2024–28 la. Jan li note nan tablo a, MPO a te pwograme plis pase 95 pousan nan finansman ki disponib li yo sou senk ane. Gen plis detay sou chak pwojè ki finance atravè pwogram Sib Rejyonal MPO a ki disponib nan chapit 3 a.

TABLO ES-2

Rezime Investisman nan Sib Rejyonal MPO Rejyon Boston pou ane fiskal federal 2024–28 yo.

Pwogram Investisman MPO	Kantite Pwojè	Montan ki pwograme pou Sib Rejyonal la
Koneksyon rezo bisiklèt ak pyeton	6	\$66,140,116
Koneksyon Kominotè (ki alwe nan pwojè yo)*	17	\$11,529,796
Koneksyon Kominotè (ki pa ko alwe nan pwojè yo)	N/A	\$8,334,827
Finisyon ri yo*	22	\$328,884,130
Amelyorasyon entèseksyon	5	\$44,424,588
Gwo Enfrastrikti—Wout	3	\$125,094,890
Modènizasyon transpò an komen (ki alwe nan pwojè yo)	4	\$65,600,000
Modènizasyon transpò an komen (ki pa ko alwe nan pwojè yo)	N/A	\$21,500,000
Pa pwograme	N/A	\$26,036,440
Total	57	\$697,544,788

Nòt: Montan finansman ki nan tablo a genyen ladan l fon federal ak fon ki pa federal, ki enkli fon ki koresponn yo.

* Sa genyen ladan l 6 milyon dola nan finansman Sipò Bisiklèt pataje a apati ane fiskal federal 2025.

**Pwojè pilòt èd pou konsepsyon 4 milyon dola nan ane fiskal federal 2025 lan kalkile dapre pwogram sa.

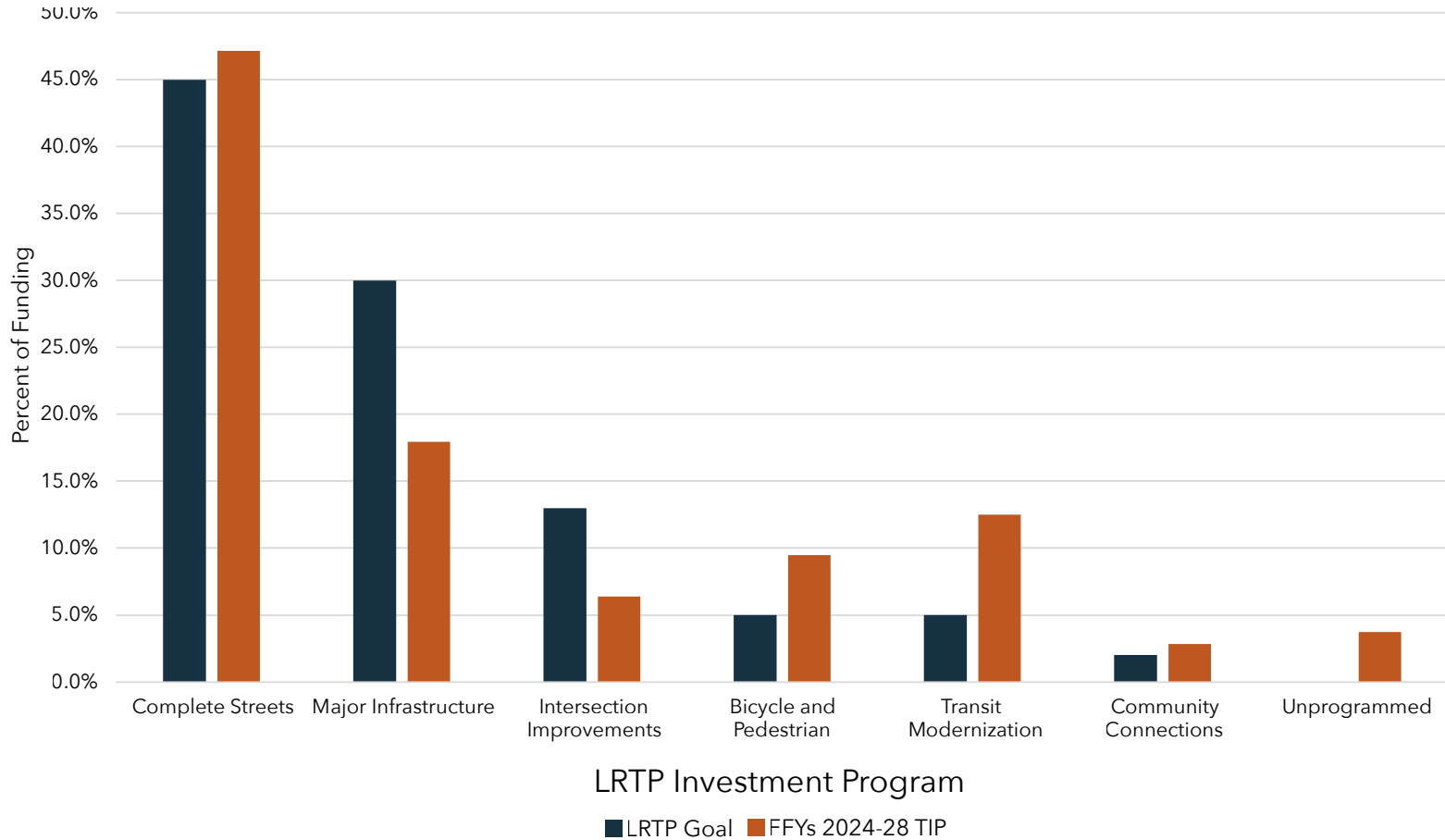
FFY = federal fiscal year (ane fiskal federal). MPO = metropolitan planning organization (òganizasyon planifikasyon metwopolitèn). N/A = not applicable (pa aplikab).

Sous: MPO Rejyon Boston.

Lè l ap pran desizyon pou konnen ki pwojè pou finance, MPO konsidere kijan alokasyon fon yo fèt pou chak pwogram investisman pa rapò ak objektif finansman ki souliyen nan Plan Transpò Alontèm Aktyèl (Long-Range Transportation Plan, LRTP) MPO a, Destinasyon 2040. Objektif finansman pou pwogram investisman ki te fikse nan LRTP a reflekte kalite pwojè MPO a ap chèche finance pou ede li atenn objektif li yo pou rejyon an, soti nan amelyorasyon sekirite pou tout izaje yo rive nan pwomosyon mobilite ak asksè atravè rejyon an. Gen plis enfòmasyon sou objektif MPO a ki disponib nan Chapit 1 an, ak yon konparezon ant objektif pwogram investisman LRTP yo ak nivo finansman pwogram yo nan TIP ane fiskal federal 2024–28 yo montre nan Imaj ES-2 a.

IMAJ ES-2

TIP Ane Fiskal Federal 2024-28: Nivo Finansman Sib Rejyonal ki lye ak Objektif Pwogram Envestisman L RTP yo

FFY = federal fiscal year (ane fiskal federal). L RTP = Long-Range Transportation Plan (Plan Transpò Alontèm). TIP= Transportation Improvement Program (Pwogram Amelyorasyon Transpò).

Sous: MPO Rejyon Boston.

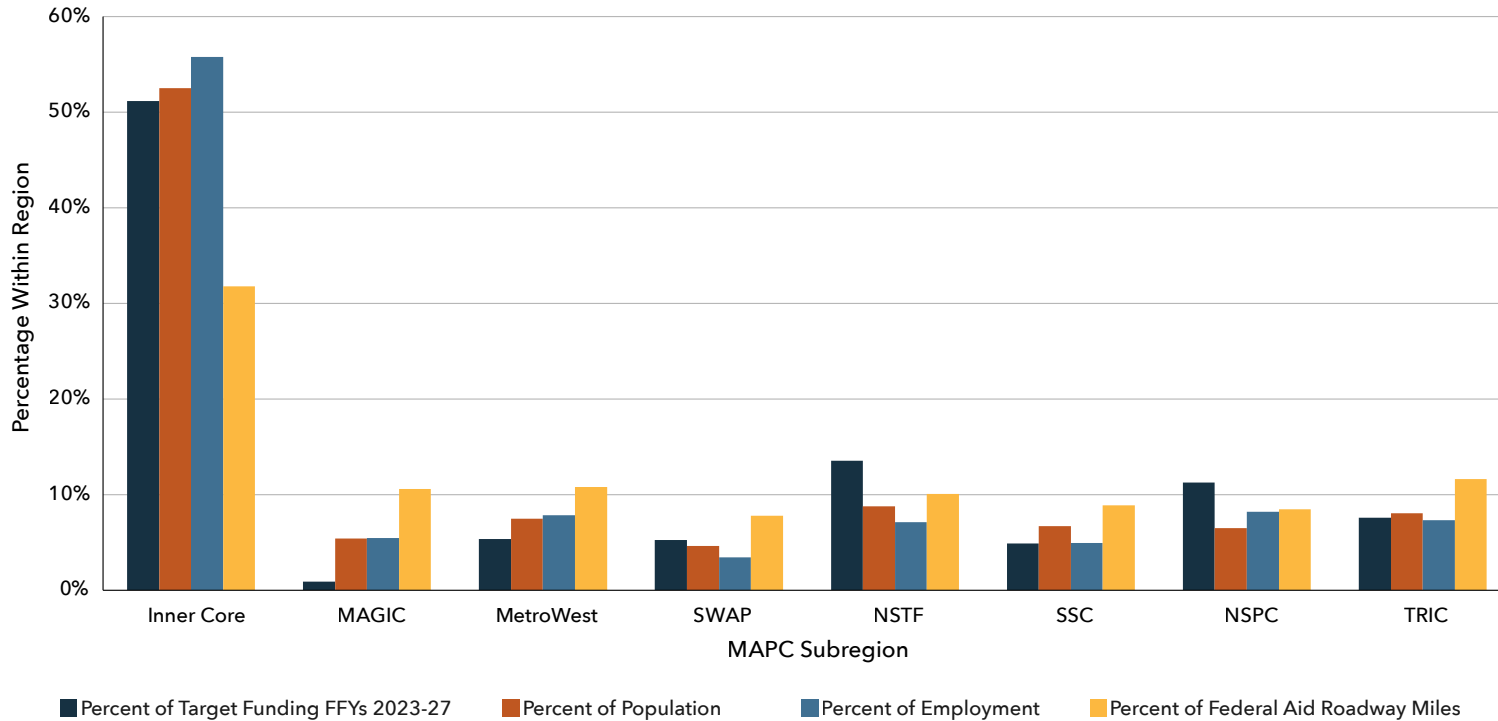

Envestisman ki fèt nan TIP ane fiskal federal 2024–28 lan ap aplike nan 38 vil ak minisipalite nan tout rejyon MPO a, ki varye de kominote dans andeyò yo rive nan kominote ki devlope ki pi lwen sant iben yo. Imaj ES-3 a reprezante distribisyon finansman Sib Rejyonal pami uit sou-rejyon nan jiridiksyon MPO Rejyon Boston nan, jan li defini nan Konsèy Planifikasyon Zòn Metwopolitèn nan (Metropolitan Area Planning Council, MAPC). Imaj sa montre tou kijan distribisyon finansman yo fèt pa rapò ak done kle pou mezire bezwen finansman pa sou-rejyon, ki enkli pousantaj popilasyon rejyonal, travay ak kilomèt wout nan chak sou-rejyon ki finanse ak Fon Federal.

IMAJ ES-3

TIP Ane Fiskal Federal 2024-28: Nivo finansman sib rejyonal ki lye ak endikatè kle yo

Nòt: Fon ki pa pwograme yo ak fon yo kenbe pou Pwogram Modènizasyon Transpò an Komen ak Koneksyon Kominotè MPO yo pa enkli nan imaj sa.

FFY = federal fiscal year (ane fiskal federal). MAGIC = Minuteman Advisory Group on Interlocal Coordination (Pwogram Konsiltatif Minuteman sou Kowòdinasyon Entèlokal). MAPC = Metropolitan Area Planning Council (Konsèy Planifikasyon Zòn Metwopolitèn) MetroWest = Kolaborasyon Rejyonal MetroWest NSPC = North Suburban Planning Council. (Konsèy Planifikasyon Suburban Nò). NSTF = North Shore Task Force (Gwoup Travay Kot Nò). SSC = South Shore Coalition (Kowalisyon Kot Sid). SWAP = South West Advisory Committee (Komite Konsiltatif Sidwès). TIP= Transportation Improvement Program (Pwogram Amelyorasyon Transpò). TRIC = Three Rivers Interlocal Council (Konsèy Entèlokal Twa Rivyè).

Sous: MPO Rejyon Boston.

Lèt enfòmasyon sou distribisyon jewografik finansman Sib Rejyonal atravè rejyon an, enkli yon repatisyon finansman istorik pa minisipalite, ki antre nan Anèks D a.

ES.4 FINANSMAN TIP ANE FISKAL FEDERAL 2024-28

ES.4.1 PWOGRAM OTOWOUT

Pwogram Otowout TIP a te devlope lè yo te sipoze ke finansman federal pou eta a t ap varye ant 709 milyon dola ak 865 milyon dola chak ane pandan senk pwochen lane yo. Montan sa yo genyen ladan yo fon MassDOT t ap mete sou kote okòmansman kòm pèman pou Pwogram Pon Akselere a epi yo pa genyen fon kontrepati yo egzije a ladan yo. Nivo finansman pou Pwogram Otowout TIP ane fiskal 2024–28 la reprezante yon ogmantasyon apeprè de pousan pa rapò ak TIP ane fiskal federal 2023–27 yo.

Pwosesis pou decide kijan pou itilize finansman federal sa nan rejyon Boston swiv plizyè etap. Premyèman, MassDOT rezève finansman an pou pèman sèvis dèt GAN yo pou Pwogram Pon Akselere a; pèman GAN anyèl yo varye ant 89 milyon e 134 milyon dola chak ane pandan twa lane TIP sa. Yo prevwa pèman GAN yo pou Pwogram Pon Akselere a fini nan ane fiskal federal 2026 la.

Yo te fè bidjè pou rès fon Pwogram Otowout ki finanse ak fon federal ki rete a pou sipòte priyorite eta ak priyorite rejyonal yo (ki se, MPO). Nan TIP ane fiskal federal 2024–28 la, 1.07 a 1.15 milya dola te disponib chak ane pou pwogramasyon nan tout eta a, ki enkli montan federal ak kontrepati lokal alafwa. MassDOT jeneralman bay kontrepati lokal la (ke lòt antite yo ka bay tou); men, pwojè yo finanse jeneralman ak 80 pousan lajan federal ak 20 pousan lajan eta a, selon pwogram finansman an. Depans pou konsepsyon pwojè yo nan chaj pwomotè pwojè a.

Answit, MassDOT bay finansman atravè kategori finansman sa yo:

- Investisman pou fyabilite: Pwogram sa yo genyen ladan yo Pwogram Pon an—ki konpoze de enspeksyon, mentans sistematik ak Sistèm Otowout Nasyonal la (NHS: National Highway System) ak amelyorasyon ki pa nan NHS—Pwogram Pavman an, Pwogram Amelyorasyon Wout ak Pwogram Amelyorasyon Sekirite a.
- Investisman pou modènizasyon: Pwogram sa yo genyen ladan yo Pwogram Renovasyon Lwa sou Ameriken ki gen Enfimante a (ADA: Americans with Disabilities Act), Pwogram Amelyorasyon Entèseksyon an, Pwogram Sistèm Transpò Entelijan (ITS: intelligent Transportation Systems), ak Pwogram Rekonstriksyon Wout la.
- Investisman pou ekspansyon: Pwogram sa yo genyen ladan yo Pwogram pou pyeton ak ekspansyon rezo transpò piblik.

Finalman, depi bezwen sa yo satisfè, MassDOT repati rès finansman an pami MPO eta a pou pwogramasyon. Finansman diskresyonè sa pou MOP yo gen lòt repatisyon pa fòmil pou detèmine montan Sib Rejyonal yo. MPO Rejyon Boston nan resevwa pi gwo pòsyon finansman MPO nan eta a, avèk apeprè 43 pousan fon Sib Rejyonal Massachusetts ki alwe nan rejyon an. MassDOT devlope sib sa yo nan konsiltasyon ak Asosyasyon Ajans Planifikasyon Rejyonal Massachusetts (MARPA: Massachusetts Association of Regional Planning Agencies). Yo te pwograme TIP sa ak ipotèz

ke MPO Rejyon Boston nan ap genyen ant 129 milyon ak 132 milyon dola chak ane pou montan Sib Rejyonal yo, ki konpoze ak finansman federal ak finansman eta a pou kontrepati lokal la.

Chak MPO ka deside kijan pou priyore finansman Sib Rejyonal li a. Akoz finansman Sib Rejyonal la se yon branch nan Pwogram Otowout la, MPO a jeneralman pwograme majorite finansman an pou pwojè wout yo; men, MPO a repati kèk pòsyon nan finansman otowout li a nan Pwogram Transpò an Komen ak atravè Pwogram Modènizasyon Transpò an Komen ak Koneksyon Kominotè li yo. Pwogram Otowout TIP a detaye pwojè k ap resevwa finansman Sib Rejyonal nan men MPO Rejyon Boston nan, ak pwojè enfrastrikti nan rejyon Boston nan. Detay sou investisman yo souliyen nan chapit 3 a.

ES.4.2 PWOGRAM TRANSPÒ

Administrasyon Transpò Federal la (Federal Transit Administration, FTA) bay finansman ki pwograme nan Pwogram Transpò TIP a dapre jan li fòmile a. Twa otorite sikilasyon rejyonal nan zòn MPO Rejyon Boston nan ki se benefisyè finansman sa yo se MBTA, CATA, ak MWRTA. MBTA, ak pwogram sikilasyon ak enfrastrikti ki ka elaji li a, se benefisyè dominan finansman sikilasyon federal rejyon an.

Menm jan ak lejislasyon sou transpò federal aktyèl la, BIL la afekte finansman pou pwojè transpò an komen yo atravè pwogram teknik sa yo:

- Atik 5307 (Fòmil Sibvansyon Zòn ki Ibanize): Bay sibvansyon pou zòn ki ibanize pou sipòte transpò piblik baze sou nivo sèvis sikilasyon, popilasyon ak lòt faktè
- Atik 5337 (Pis Gid Fiks / Bis): Chèche konsève sistèm transpò piblik la nan yon eta bon reparasyon nan ranplasman ak reyabilitasyon pwojè kapital yo
- Atik 5309 (Sibvansyon Investisman Kapital pou Pis Gid Fiks yo): Bay sibvansyon pou nouvo ray ki elaji, sikilasyon bis rapid, ak sistèm feri ki reflekte priyore lokal yo pou amelyore opsyon transpò nan pasaj kle yo
- Atik 5339 (Bis ak Enstalasyon Bis yo): Bay finansman pou ranplase, reyabilite epi achte bis ak ekipman ki asosye yo, epi pou konstwi instalasyon bis ki asosye yo
- Atik 5310 (Mobilite Amelyore pou Granmoun ak Moun ki Enfim): Bay finansman pou sipòte transpò pou reponn a bezwen espesyal granmoun ki pi aje ak moun ki enfim yo

ES.5 PWOSESIS DEVLOPMAN TIP A

ES.5.1 APÈSI

Lè y ap detèmine ki pwojè pou finansman atravè pwosesis finansman Sib Rejyonal la, manm MPO yo kolabore ak minisipalite, ajans eta, manm piblik, gwoup defans ak lòt pati ki gen enterè. Konsèy MPO a itilize kritè evalyasyon nan pwosesis seleksyon pwojè li a pou ede idantifye epi priyorize pwojè ki fè objektif nan sis domèn MPO yo avanse:

- Sekirite
- Sistèm konsèvasyon ak modènizasyon
- Jesyon kapasite ak mobilite
- Lè pwòp / Kominote dirab
- Ekite transpò
- Vitalite ekonomik

Anplis, MPO a te etabli pwogram investisman yo, ki fèt pou dirije finansman Sib Rejyonal yo vè domèn priyorite MPO yo pandan 20 pwochen lane yo pou ede atenn objektif sa yo. Pwogram investisman yo se sa yo:

- Amelyorasyon entèseksyon
- Finisyon ri
- Gwo enfrastrikti
- Koneksyon rezo bisiklèt ak pyeton
- Koneksyon kominotè
- Modènizasyon transpò piblik

Pwojè MPO chwazi pou resevwa finansman Sib Rejyonal yo atravè pwosesis devlopman TIP a ki antre nan youn nan sis pwogram ki site anwo yo. Plis enfòmasyon sou pwogram Investisman MPO yo disponib nan Chapit 2 a.

MPO a te antre pratik planifikasyon ak pwogramasyon ki baze sou pèfòmans (PBPP: performance-based planning and programming) nan devlopman TIP ak lòt pwosesis yo. Pratik sa yo fèt pou ede dirije finansman MPO yo vè reyalyasyon rezilta presi pou sistèm transpò a. Investisman MPO yo lye dirèkteman ak kad PBPP epi favorize objektif ak sib pèfòmans MPO yo. Ak devlopman TIP ane fiskal federal 2024-28, MPO a eksplwate finansman ki disponib atravè

tout ane fiskal yo pou pwograme nouvo pwojè pou abòde kesyon fyabilite sistèm transpò an komen an, sekirite sikilas-yon pou tout itilizatè, kondisyon pon NHS, ak lòt priyorite. MPO ap kontinye lye sib pèfòmans, desizyon envestisman ak aktivite kontwòl ak evalyasyon li yo etwatman. Plis enfòmasyon sou PBPP a disponib nan Chapit 4 la ak Anèks A (Tablo A-2).

ES.5.2 SANSIBILIZASYON AK KÒLÈK DONE

Pwoseisis sansibilizasyon an kòmanse bonè nan ane fiskal federal la. Vil ak komin yo deziyen kontak TIP yo epi kòmanse devlope yon lis pwojè priyorite pou konsidere pou finansman federal, epi staf MPO yo mande staf vil nan vil ak komin yo pou idantifye pwojè priyorite yo. Staf MPO a konpile demann finansman pwojè a nan yon Inivè Pwojè, ki se yon lis tout pwojè Koneksyon Rezo Bisiklèt ak Pyeton, Finisyon Ri, Amelyorasyon Entèseksyon, ak Gwo pwojè enfrastrikti yo idantifye kòm kandida potansyèl pou resevwa finansman atravè TIP a.

Kèk kalite pwojè pa site nan Inivè a nan moman sa. Pwojè ki ta kandida pou finansman nan Pwogram Koneksyon Kominotè MPO yo pa ladan l, akoz yo konsidere tout pwojè ki aplike pou pwosesis aplikasyon separe pwogram sa pou finansman. Epitou, pwojè Modènizasyon Transpò piblik yo pa site paske pwosesis admisyon pwojè pou pwogram sa te devlope. Pandan devlopman TIP ane fiskal federal 2024-28 la, MPO a te angaje pati ki konsène nan transpò piblik yo pou bay pwojè pou itilize disponiblite finansman nan ane fiskal federal 2024 ak 2025, yon eksepsyon nan pwosesis la men ki se yon etap kle pou fòmalize yon estrateji admisyon pou pwochen TIP ane fiskal federal 2025-29 la.

Inivè a genyen ladan l pwojè nan divès nivo preparasyon, soti nan sila yo ki gen travay enjenyeri ak konsepsyon enpòtan rive nan sa ki toujou nan premye estad konsepsyon oubyen planifikasyon. Staf MPO a kolekte done sou chak pwojè nan Inivè a pou yo ka evalye pwojè yo.

ES.5.3 EVALYASYON PWOJÈ

Staf MPO a evalye pwojè yo baze sou ki pwen yo abòde objektif MPO yo byen. Pou staf MPO a ka fè evalyasyon yon pwojè, pwojè koneksyon rezo bisiklèt ak pyeton, finisyon ri, amelyorasyon entèseksyon, epi gwo pwojè enfrastrikti yo dwe genyen yon rapò konsepsyon ki fonksyonèl, oswa plan pwojè yo dwe genyen ladan yo nivo detay ki defini nan yon rapò konsepsyon ki fonksyonèl, yon pwojè jeneralman atenn limit li lè li rapwoche nan 25 pousan estad konsepsyon li. Pou fini yon evalyasyon pou pwojè ki nan konsiderasyon nan Pwogram Koneksyon Kominotè MPO yo, sipòtè pwojè yo dwe soumèt yon aplikasyon ki ranpli bay staf MPO a.

Nan repons ak ogmantasyon depans enpòtan nan sik TIP pou pwojè ki deja pwograme pou finansman yo, konsèy MPO a te kreye yon komite apre sik TIP ane fiskal federal 2022-26 la pou eksplòre koz ogmantasyon nan depans pwojè yo ak chanjman nan politik deviz MPO yo pi plis pou sipòtè livrezon pwojè ki fyab. Komite Ad Hoc sou Depans Pwojè TIP a te kòmanse travay li nan mwa jwen 2021, epi li te avanse yon seri rekòmandasyon politik bay konsèy MPO a nan mwa

septanm 2021. Chanjman sa yo te adopte fòmèlman pa MPO a nan dat 4 novanm 2021, epi yo te anvigè pou devlopman TIP ane fiskal federal 2024–28 la.

Pami lòt chanjman yo, MPO a te chwazi kodifye politik li pou egzije ke pwomotè pwojè yo soumèt 25 pousan konsepsyon yo epi gen yon estimasyon depans ki ajou pou pwojè yo anvan yo pwograme yo nan TIP a. Byenke nouvo politik sa te anvigè fòmèlman pou sik TIP ane fiskal federal 2024–28 la, MPO a te vle kenbe limit sa fleksib nan premye ane mizanplas li a, pliske politik la pa t adopte jiska apre kòmansman devlopman TIP a.

Evalyasyon an bay rezilta pou tout pwojè yo prezante bay manm konsèy MPO yo pou konsiderasyon pou pwogramasyon nan TIP a. Yo pataje nòt pwovizwa yo ak pwomotè pwojè yo, kote yo ankouraje pwomotè yo verifye nòt yo epi bay kòmantè pou staf MPO a ka fè tout ajisteman ki garanti pou rive nan rezilta final ki egzak. Depi pwomotè yo verifye nòt yo, yo pibliye rezilta nòt final yo sou sitwèb MPO a kote manm MPO yo, ofisyèl minisipal yo, ak manm piblik la ka revize yo.

ES.5.4 JOUNEN PREPARASYON TIP LA

Yon etap enpòtan pou pwogramasyon TIP a fèt nan mitan rive nan sik devlopman TIP a nan yon rankont—ke yo rele Jounen Preparasyon TIP —ke anplwaye MassDOT ak MPO yo patisipe. Nan rankont sa, jesyonè pwojè MassDOT yo bay mizajou sou chajman nan depans ak pwogram ki asosye ak pwojè yo pwograme kounye a yo. Yo dwe pran chanjman nan depans ak pwogram sa yo an kont pandan staf MPO a ap ede konsèy MPO a konsidere mizajou ane TIP ki pwograme deja a, ansanm ak lòt nouvo pwojè nan ane ki pi lwen TIP a.

Pami lòt nouvo politik Komite Ad Hoc sou Depans Pwojè TIP a avanse yo, konsèy MPO a te adopte yon politik ki egzije pwomotè pwojè ki gen yon ogmantasyon nan depans 25 pousan oswa plis (pou pwojè ki koute mwens pase 10 milyon dola) oswa 2.5 milyon dola oswa plis (pou pwojè ki koute plis pase 10 milyon dola) pou prezante bay konsèy MPO a rezon ogmantasyon depans sa yo. Apre sa MPO a t ap konpare pwojè sa yo—nan nouvo depans yo—ak lòt pwojè epi konsidere evalyasyon rantabilite sa lè l ap pran desizyon pou konnen si pou yo finanse pwojè yo nan depans ki pi wo oswa non. Chanjman nan depans sa yo revele souvan atravè konvèsasyon ant staf MassDOT ak staf MPO a pandan Jounen Preparasyon TIP a, ki fè nouvo politik sa enpòtan espesyalman nan estad devlopman TIP a.

ES.5.5 REKÒMANDASYON STAF AK BOUYON TIP A

Lè w itilize rezilta evalyasyon ak enfòmasyon sou preparasyon pwojè a (ki se, limit kote pwojè a fèt konplètman epi prepare pou konstriksyon), staf MPO a prepare yon rekòmandasyon oubyen yon seri senaryo pwogramasyon sou fason pwogram Sib Rejyonal la finanse nan TIP a. Lòt konsiderasyon, tankou si yon pwojè te antre nan LRTP a, abòde yon bezwen transpò yo itilize oubyen fè pwomosyon investisman pou distribisyon transpò atravè rejyon an, antre tou nan senaryo pwogramasyon sa yo. Rekòmandasyon staf la toujou restrenn sou plan finansye—ki vle di li sijè pou finansman ki disponib la. Te genyen anviwon 698 milyon dola finansman Sib Rejyonal ki disponib pou MPO Rejyon Boston nan

pou Ane Fiskal Federal 2024–28 la. Nan sik TIP sa, manm konsèy MPO yo te diskite sou plizyè senaryo pou Pwogram Sib Rejyonal la pou pwojè otowout yo epi chwazi yon pwogram prefere nan mwa mas 2023.

Applis li bay finansman Sib Rejyonal la priyòrite, konsèy MPO a revize epi apwouve tou pwogram otowout nan tout eta a ke MassDOT rekòmande pou pwogramasyon. Konsèy la revize epi apwouve tou pwogramasyon fon yo pou pwogram kapital transpò MBTA, CATA, ak MWRTA yo.

ES.6 APWOBASYON TIP A

Aprè li chwazi yon senaryo li prefere, dabitid nan fen mwa mas, konsèy MPO a vote pou pibliye bouyon TIP a pou yon peryòd revizyon piblik 21 jou. Jeneralman, peryòd kòmantè a kòmanse nan fen avril oubyen nan kòmansman me, epi pandan tan sa, MPO a envite manm piblik, fonksyonè minisipal yo ak lòt pati ki konsène nan rejon Boston nan pou revize pwogram yo pwopoze yo epi soumèt fidbak. Pandan peryòd revizyon piblik la, staf MPO a akeyi rankont piblik pou diskite sou bouyon dokiman TIP a epi sisite lòt kòmantè.

Aprè peryòd revizyon piblik la fini, konsèy MPO a revize tout kòmantè minisipal ak piblik yo epi li ka chanje kèk eleman nan dokiman an oubyen pwogramasyon li a. Aprè sa, konsèy MPO a apwouve TIP a epi soumèt li bay Administrasyon Otowout Federal la (Federal Highway Administration, FHWA) ak Administrasyon Transpò Federal la (Federal Transit Administration, FTA) pou apwobasyon. MassDOT antre TIP MPO-apwouve a nan Pwogram Amelyorasyon Transpò Eta a (State Transportation Improvement Program, STIP). FHWA, FTA, ak Ajans Pwoteksyon Anviwònman Etazini an (United States Environmental Protection Agency) revize STIP la pou sètifikasyon nan dat 30 septanm, ki se dat fèmte ane fiskal federal la.

ES.7 MIZAJOU TIP A

Menm aprè TIP a finalize, yo souvan dwe ajoute modifikasyon administratif, amandman ak ajisteman akòz chanjman nan kalandriye pwojè a, depans pwojè a, sous finansman yo oubyen revni ki disponib yo. Sa ka nesese pou repwograme yon pwojè nan yon ane finansman diferan oubyen pwograme finansman siplemantè pou yon pwojè.

Avi modifikasyon administratif ak amandman yo pibliye sou sit entènèt MPO a. Si gen yon amandman ki nesese, MPO a avize minisipalite ki afekte yo, pati ki konsène ak manm piblik la pa imel. MPO jeneralman pran yon peryòd revizyon piblik 21 jou anvan li pran mezi final sou yon amandman. Nan sikonstans ekstrèm, MPO ka vote pou diminye peryòd kòmantè a a yon minimòm 15 jou. Modifikasyon administratif ak ajisteman yo piti e yo pa jistifye yon peryòd revizyon piblik dabitid.

ES.8 RETE ENPLIKE NAN TIP A

Angajman piblik la se yon aspè ki enpòtan nan pwosesis planifikasyon transpò a. Tanpri, vizite bostonmpo.org pou plis enfòmasyon sou MPO a, pou wè TIP a ann antye epi pou soumèt kòmantè ou. Ou ka vle enskri tou pou aktyalite ak anons yo pa imel lè w vizite bostonmpo.org/subscribe epi soumèt kowòdone ou. Pou mande yon kopi TIP a nan fòm ki aksesib, tanpri kontakte staf MPO a pa nenpòt nan mwayen sa yo:

Adrès postal: Boston Region MPO c/o CTPS MPO Activities Group, 10 Park Plaza, Suite 2150, Boston, MA 02116-3968

Telefòn: 857.702.3700 (vwa)

Pou moun ki gen difikilte pou tande oswa pale, konekte atravè sèvis MassRelay eta a:

- Relè ki itilize TTY oswa Repò vwa: 800.439.2370
- Relè ki itilize repò vwa: 866.887.6619
- Relè ki itilize sentèz vokal: 866.645.9870

Imel: publicinfo@ctps.org

Rezime Egzekitif TIP ane fiskal federal 2024–28 la disponib antanke yon tradiksyon:

- [執行總結 \(PDF\)](#)
- [执行总结 \(PDF\)](#)
- [Rezime Egzekitif \(PDF\)](#)
- [Resumen Ejecutivo \(PDF\)](#)
- [Resumo Ejecutivo \(PDF\)](#)